

LÜHIKROONIKA

7. veebruaril peeti Eesti Kirjandusmuuseumi rahvusvaheline veebikonverents „Maskid ja sandid: traditsioonilised ja kaasaegsed aspektid”. Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ja Udmurdi riikliku ülikooli udmurdi filoloogia, soome-ugri teaduse ja ajakirjanduse instituudi korraldusel toimunud konverentsiga tähistati udmurdi folkloristi Galina Gluhhova 60. sünnipäeva. Juubilar pidas ettekande „Sanditamine udmurdi traditsioonis: maskid, kujutised, sümbolid”. Tatjana Korobova andis ülevaate Gluhhova panusest udmurdi folkloristikasse. Esinesid Nikolai Anisimov („Talvine sanditamine udmurtidel: viimaste aastate välitöödest”), Mare Kõiva („Mardid, Kadrid, mardisandid, kadrisandid, sügis-talvine sanditamine”), Nikolai Kuznetsov („Vežadõr – komi jõulud: ennustused ja sanditamine”), Natalia Ermakov („Koljadatamine: laulud ja sanditamine mordva diasporaas Eestis”) ja Sergei Troitski („Ktoonilise isikustamine: hunt”).

13. veebruaril korraldati Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse muuseumis rändamise kirjandusõhtu. Eesti kirjameeste esimestest teekondadest Hispaaniasse ja hispaania kirjanduse teekonnast eesti keelde kõneles Toledo kirjastuse peatoimetaja, tõlkija ja tõkeloolane Mari Laan.

13. veebruaril Eesti Kirjandusmuuseumis toiminud Akadeemilise Rahvaluule Seltsi koosolekul pidas Kärri Toomeos-Orglaan ettekande „Pimedusest sünnib valgus”. Ta tutvustas Kaarel Jürjensoni, Eva Raguli ja teiste pimedate jutustajate

repertuaari, kogumissituatsioone ning käsitusi pimedate jutustajate uurimisel.

14. veebruaril anti Tartu Ülikooli raamatukogus üle Keele ja Kirjanduse auhinnad 2024. aastal ilmunud kirjutiste eest. Oma kaastööga seonduval teemal pidasid ettekande laureaadid Tiiu Jaago, Saara Liis Jõerand, Aare Pilv ja Annika Viht. Esitleti eestikeelse trükisõna 500. aastapäevale pühendatud teemanumbrit „Maakeeles on kirjutatud...”, mille koostasid Külli Habicht ja Külli Prillop.

14. veebruaril tähistati Tartu Ülikoolis Anni Jürine sünniaastapäeva, mille puhul anti üle TÜ sihtasutuse Anni Jürine fondi mälestusstipendiumid. Stipendiumiga toetatakse Tartu Ülikoolis Anni Jürine teadusteemade – akadeemiliste tekstide kirjutamise, protsessikeskse tekstilooma ja grammatikaüksuste arengu – uurimist ja populariseerimist. Esinesid Helen Hint ja Djuddah Leijen („Kirjutamistraditsioon vs. toimetamistraditsioon”) ja Külli Habicht („Liitkaassõnadest. Järg”). Anni Jürine stipendiumi pälvisid tänavu kaks TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi doktoranti: Kati Käpp ja Annika Kängsepp.

19. veebruaril toimus Tartus ajakirja Akadeemia piduseminar, kus tulid esitamisele kuldauhinna laureaate ettekanded. Üles astusid Andrus Tool („Immanuel Kant – revolutsionäär või reformaator”), Margus Laidre („Inimene ja sõja vari”), Toomas Alatalu („Geopoliitika Nõukogude Liidu 1944. aasta vallutuste jadas”), Laurits Leedjärv („Elu parimas võimalikus maailmas”) ja Eduard Parhomenko („Kanti tõlkimisest”). Hõbe-

auhinnad pälvisid Rein Taagepera, Marge Paas, Viivi Luik, Robert Varik, Mart Laar, Jaan Sootak, Rein Teesalu ja Eerik Leibak.

19. veebruari Hõimuklubis Eesti Keele Instituudis esines Linda Kaljundi ettekandega „Kaljo Põllu paradoksid”. Ta vaatles Kaljo Põllu soome-ugri rahvaid puudutavat loomingut ja selles avalduvaid vastuolusid hilise nõukogude aja taustal.

26. veebruaril Tartus toimunud Õpetatud Eesti Seltsi koosolekul pidas Mait Sepp ettekande „Mitut ilma- ja kliimaterminist eesti keel vajab?”. Esineja kõneles terminitest, mida kasutatakse meteoroloogias ja klimatoloogias, ning sellest, kuidas need on jõudnud eesti keelde.

27. veebruaril peeti Tartus Eesti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolek. Ettekandega esines Piret Paal („Meditasiinantropoloogiline ja lingvistiline uuring elu lõpu ja surmaga seotud teadmiste tõstmiseks ehk milleks „Ars moriendi”?”). Daniel Sävborg tutvustas oma raamatut „Händelser ur Sveriges ohistoria. En försvunnen tid” („Sündmused Rootsi ebaajaloost. Kadunud ajastu”).

27.–28. veebruaril korraldati Eesti Keele Instituudis raamatuaastale pühendatud konverents „Koloniaalkeeled rahvuskeeled”. Ettekannetes keskenduti eesti keele arengutele XVIII sajandil ja XIX sajandi alguses. Esimeses septsioonis „Kirjakeelte pikk vaade” peeti kolm plenaarettekannet: Renate ja Karl Pajusalu („Eesti *kiri* ja kirjakeele algus”), Kaisa Häkinen („Written Finnish: Genuine vernacular or something quite different?”) ja Valts Ernštreits („Roots of the Livonian written language”). Teises septsioonis „Hernhuutlased ja keel” esinesid Pēteris Vanags („The Latvian language of the manuscripts of the

Moravian Brethren in the 18th and early 19th century: Influences of the written tradition and the local dialect”), Beata Paškeviča („Multilingual aspects in Moravian manuscripts”), Jürgen Beyer („Marcus Heinrich Windekildes dörptestnischer Bericht über seine Reise nach Wilstrup (Schleswig) und Herrnhut im Jahre 1838”), Kristi Metste („Kirjandusmuuseumi Eesti Kultuuriolulise Arhiivi vennastekoguduse arhiivist”), Tiina-Erika Friedenthal („Varajased hernhuutlikud lauluraamatud Eesti- ja Liivimaal teoloogi pilguga”), Annika Viht („Varajased hernhuutlikud lauluraamatud Eesti- ja Liivimaal filoloogi pilguga”). Esimese päeva lõpus toimus Keele ja Kirjanduse teemanumbri „Maakeeles on kirjutatud...” esitus. Teisel päeval astusid üles Reet Bender („Pudemid baltisakslaste igapäevasest kirjalikust eesti keelest 18.–20. sajandil”), Kai Tafenau („Keelekorralduslikud arutelud Eestimaa konsistooriumis 18. sajandi teisel poolel”), Māra Grudule („Secular songs as informants and tools of education during the period of peasant Enlightenment (late 18th to early 19th centuries”), Liina Lukas („„Mo südda ligob mo sees.” Kirjakeelest kirjanduskeeled”), Külli Habicht, Kristiina Praakli ja Külli Prillop („19. sajandi eesti kirjakeel sotsiokultuurilisel taustal”), Inna Jürjo („Köstrist *kirckomeheni* – eestlastest abilised kirikuametites 15.–16. sajandil”), Aivar Põldvee („Rootsiaegsed köstrid – eesti haritlaskonna eelkäijad”) ja Kristiina Ross („Meetrikaraamatud eesti keele maine mõõdupuu ja kujundajana 18. sajandil”). Konverentsi lõpetas vestlusring erinevustest eesti ja läti kirjakeele arendamisel. Osalesid Valts Ernštreits, Māra Grudule, Karl Pajusalu, Pēteris Vanags, Reet Bender, vestlusjuht oli Sven-Erik Soosaar. Konverentsi korraldasid Keel ja Kirjandus, Eesti Keele Instituut ja Tartu Ülikool.